

Raddir úr Norðuratlantshavi

A vári 1982 varð leiðarin hjá Danmarks Radios Pígekor, Tage Mortensen, boðin at vera leiðbeinari á einari musikkviku í Fuglafirði.

Eldhugaði tónlistamaðurin, sangarin og lærarin Frits Johannesen fekk hesa musikkviku, sum var frá 20. til 28. mars, í lag. Hann hevur nú í 15 ár ótróytligur roynt at visa børnum og foreldrum og ikki minst teimum jättandi myndugleikumum í Fuglafirði á tann týðning, sangur og tónleikur hava. Úrslitið er betri, enn nakar tolt vóna. Onkra staðni í Føroyum eru fólk kanska í deyrhuga um tað tørvandi musikkivíð, men ikki í Fuglafirði í hvussu so er.

Umframt ta stóru gleði og gagn, lutakarnir á musikkvikuni høvdu av vitjan Tage Mortensens, komu tvær yndisligar sendingar í Program 2 í Danmark Radio burturur.

Í sendingini «Samklang» 6. november hevði Tage Mortensen samroði við Frits Johannesen og greiddi frá sendingini dagin eftir, «Færøsk musikaften».

«Samklang» byrjaði við upptøkum frá musikkvikuni í Fuglafirði, sangur og tónleikur í trý korter. Aftaná greiddi William Heinesen frá um «musik i et færøsk forfatterkæbe».

Til Danmarkar

Føroyska gentukorið byrjaði sendingina 7. november við at heilsa varinum við sanginum

Vit hava fingið sendandi eitt ummæli frá donskum útvarpslurtara, sum hoyrði sendingina «Færøsk musikaften» i Danmark Radio 7. november.

Sjálvar sigur hann: «Det er tænkt som en lille opmuntring til sangere, bevilligende myndigheder og — skatteborgere, så vi kan få mere af samme art i radioen.

Mange musik- og sangelskere har været glade for udsendelsen. Det er rart at høre fra Færøerne udover når der er Dronningebesøg».

«Várlongsul». So sang eitt smágentukor «Vár við lýggjum vindum» hjá Waagstein og Simuni á Skarði. Ein sangur, børnini syngja í skúlagarðinum 12. mars, tá føroyingar bjóða tjóðarfuglinum og várbóðanum tjáldrinum vælkomðið.

Síðani sungu smágenturnar «I skovens dybe stille ro» á goðum donskum.

Hvørja ferð, tu hvorrir føroyingar tosa danskt, fegnast tú um ta innspæning av «norðnum máli» tev geva okkara málsliga viknaðu «donsku tungu».

Fuglafjarðar sangkor, sum hevur 50 ár á baki og einar 30 limir í aldrinum 16—57, sang «Come

Again» og «Jag glommer ej den dagen».

Nú spældi Fuglafjarðar hornorkestur «Svinoyarmarsin». Frits Johannesen, stjórnaði dreingjakórinn, sum sang «Omma min».

Í hesum kóri eru 40—50 næmingar í 9—10 ára aldrinum.

Síðani kom eitt kór, sum í hesum sambandi varð kallað Føroyskt gentukor. Hetta eru gentur úr 9. og 10. flokki.

Tær venja dúgliga saman við Frits Johannesen við tí fyrri eyga at vitja Danmark summarið 1983. Tá skulu tær syngja saman við Danmarks Radios Pígekor.

Tær eru longu komnar væl aleiðis, hoyrdist, tá tær frumframfórdu lagið hjá Frits Johannesen og sungu «Sóluna». Aftaná sungu tær «Deep River».

Íslendski lærarin Björn Arnason lærir skúlabørnini at spæla blásturljóðfóru. Sjey trælásarar tvær klarinettir og tvær fagottir royndu seg við «Det gamle refræn».

Síðani kom Fuglafjarðar Sangkor aftur, nú við «Onki er sum summakvöld við strendur» við Hannisi Hansen sum solisti, og «Nú hitar solin bjarta land og hav» hjá H. A. Djurhuus og Waagstein. Tage Mortensen stjórnaði kórinn, tá tað sang «Aftentanker ved Fridas rude».

Gentukorið sang «Ave verum corpus» hjá Mozart og ól børnini endaðu send-

ingina við kveldsanginum hjá H. A. Djurhuus «Kvældbøn».

Veðurtíðindi og lítið annað

Hetta var ein vøkur sanguppliving. Aftanfyrir liggur nógv venjing og stórir eldhugar.

Tað er jú gamalt í Føroyum at syngja. Nóg mikið er at nevna kvæðini, sum bæði í innihaldi og framførsu eru heilt fyrir seg í føroyskari sangtradisjón.

Ella fara til føroyska gudstænastu, har lovsangurin ljómar frá einari fullmannaðari meingheit. Hann klárar seg uttan stuðul frá einum professionellum kirkjukóri.

Stór framstig eru hend í Føroyum síðani kriggið. Nú bruka føroyingar ikki longur torv, komtyrar og petroleumslampur. Sambært hagtolunum eru teir nú, í mun til folkatáði, tríði størsti orkubrukari í heiminum. Bert USA og Schweiz eru frammanfyrir.

Tá tað gongur so skjótt, kunna gamlið síðir og goð mentan lættliga verða rend um koll. Royva goðar kreftir ikki at halda fast við og ansa eftir livsvirðinum.

Latíð okkum hoyra meiri sang og meiri tónleik úr Føroyum!

Tað er ov vanaligt, at flestu danir úr útvarpinum ikki fáa annað at vita um Føroyar enn veðurtíðindi.

«Veðurvanirnar» fyrir Føroyar: útsvinnungur.

strúkur í vindi og regn. Tað er stormavering fyrir havið um Føroyar».

Eftir ta yndisligu sangheilsanina úr Fuglafirði kom vitjan Tage Mortensens hjá William Heinesen.

Sum altíð, og tað er tibetur ikki so sjáldan í donskum útvarpi, er tað

ein stór uppliving, tá Føroya stóri, gamli maður letur hoyra frá sær í tónum, skrift og talu.

Men undirritaði heldur, at hetta má ein ummælari í Nobelklassanum heldur ummæla.

Lurtari í Danmark

KVINNUTÍÐINDI

DEC. 1982 12 KR.

Heimurin fullur av sterkum kvinnum

Heimurin er fullur av sterkum kvinnum. Við hesum avgjörðu orðum endar blaðstjórin á Kvinnutíðindum, Elinborg Trond-Johansen, grein um kvinnuráðstevnur í nvggasta nummarinum av blaðnum hjá Kvinnufelagnum. Næsta kvinnuráðstevnan hjá ST verður í Kenya 1985.

Í Kvinnutíðindum eru greinar um jrdargonguna 1982, Alvu Myrda, sum í ar fekk Nobelfríðarkeiðurslonina. Samroða er við Sonnu Dahl Nielsen, fyrru, vutrákna á Landssjúkrahúsnum og ein heilsan frá starvsfólkunum á rontigeldidini, har Sanna starvavist í 25 ár.

Samroða er við Gulla Øregaard, formann í MåF, um amatørar.

Bergtóra Hanusardóttir skrivur um kvinnu-sögu. Ein japansk kvinna, sum misti mann og seks børn í Nagasaki tann ræðuliga augustdagin í 1945, greiðir frá.

Marjun Sigurðsdóttir skrivur um vevlist og vevlistafólk í Føroyum, Elin S. Jacobsen um gangskonur og síðin at ganga í kirkju. Lisbeth Petersen greiðir frá kvinnutíðingunum, sum hava verið og Ebbe Petersen skrivur um vevurin, tá Anna Sofia á Ripuni var í Kirkjubó.

Elin S. Jacobsen hevur víðmerkingar til leikin hjá Dagny Joensen, Tilvildina og úr gronlenska blaðnum Sermitsiak er frasnagnin um eitt konubrot.

Okkurt annað er eisini í Kvinnutíðindum, sum hesa ferð eru 36 síður í A4 stódd og kosta 12 kr.

Perman er klipp frá William Heinesen.

hd

21 útlendsk skald á føroyskum

134 yrkingar eftir 21 skald úr 9 londum.

Hetta er innihaldið í nýttkomnari bók. Sólarkringur, eftir Karsten Hoydal. Forlagið Tyril gevur út.

Yrkingarnar eru prentaðar fyrr og óprentaðar, sigur Karsten Hoydal í innganginum. Hann sigur, at hann í hesi bók hevur savnað meginpartin av teimum yrkingum, hann hevur tytt síðani 1945.

Fyrsta yrkingin, hann týddi, var Græs hjá Tom Kristensen.

«Hinar eru komnar afturat so við og við, sum komið var fram á yrkingar, ið hugtøku og kveiktu í stundum, tá ið sinnið var opið, og latur voru at seta seg við penni. Nakrar fáar ferðir eru bólkar av yrkingum týddar í einum taki».

Sólarkringur er stívar 200 síður. Á permuni er brot úr málningi, Mikines málaði í 1942.

Bókin kostar 100 kr. heft og 115 kr. innbundin.

Ligið prentað í fleiri ár

«Tá ið Rikard Long hevði fingið fyrri partin av Sandoyarbók frá hendini, hon kom út 1968, fór hann undir seinra partin, her nevnd Sandoyarbók II, og fekk hann eisini tann partin lidnan, so at øll bókini nú var prentað.

«Eitanin hjá honum var at gera víðmerkingar til alt verkjð — og serliga til Sandiar-Skúviar-Hvalbiar málið, sum Jóannes í Króki hevur brúkt, og skrivaði hann nógv niður, meðan hann las korrektur, og alt hetta liggur eftir hann.»

Moti endanum av prentingini bleiv hann sjúkur, men vónaði hann kortini at mennast so frægt aftur, so hann kundi fáa víðmerkingarnar fullfíggaðar. — Men so við og við bleiv tað honum klárt, at hann kom ikki fyrir seg aftur, og segði hann ta: «Nú geri eg ikki meira við víðmerkingarnar, tí her er tilfar til mong ár arbeiði til tann rætta mannin: kanska onkur seinni tekur arbeiðið upp eftir meg.»

Rikard Long doyði 16. desember 1977.

Nú hevur bókini ligið prentað í fleiri ár, og Mentunargrunnur Føroya Lætings heildur tað vera best at fáa hana út millum manna.

Men alt tað skrivliga tilfar, sum Rikard Long hevur lagt eftir seg um Sandoyarbókina, er til taks til tann málmann, sum hevur somu meining um livandi føroyskt mál sum hann».

Soleiðis ljóða fororðini hjá Einari Joensen til Sandoyarbók II hjá Jóanni í Króki.

Bókin kom út nú í vikuni. Hon er heilt 320 síður. Hon kostar 125 kr. innbundin og 90 kr. heft.